

Etiske regler

De etiske regler skal læses som følgende:

1. Overordnet etisk tema

x.x) punkt under det overordnede tema.

x.x.x) deraf følgende praktiske retningslinjer til punktet.

1. Formål

- Formålet med disse retningslinjer er at sikre en høj, fælles etisk standard for driften af zoologiske anlæg i DAZA.

1.1.a) DAZA-medlemmer skal opfylde gældende standarder fra anerkendte internationale organisationer; WAZA, EAZA, EUAC, IUCN og CITES, og overholde national og international lovgivning.

2. Dyrebestand og forvaltning

- Sammensætningen af dyrebestanden skal begrundes i formidling, bevaring, gæsteoplevelser eller forskning og skal i videst muligt omfang følge nationale og internationale anbefalinger.

2.1.a) Dyrebestanden skal, i det omfang der findes nationale eller internationale avlsprogrammer, indgå i disse og derigennem medvirke til bevarelse af de pågældende dyrearter.

2.1.b) Det zoologiske anlæg skal have en nedskreven plan for dyrebestanden. Planen skal indeholde en oversigt over den nuværende bestand og fremtidsplaner samt begrundelser for valget af hver enkelt dyreart.

2.1.c) Dyr må kun afhændes eller udlånes til private dyrehold, hvis dyret først er forsøgt afsat inden for DAZA eller en anden anerkendt international zoo-organisation (EAZA eller andre regionale organisationer). Afhændelsen af dyrene til private må kun foregå, hvis det indgår som et led i et anerkendt formidlings-, naturbevarelses- og/eller avlsprogram.

2.1.d) Håndopfostring af dyr bør kun ske, når det kan sandsynliggøres, at dyret efterfølgende opnår naturlig adfærd, eller hvor dette er sidste mulighed for at sikre fortsættelsen af genetisk vigtige linjer.

2.2) Dyrene skal holdes under forhold, der sikrer dem høj velfærd og samtidig giver gæsterne et godt indblik i dyrenes biologi.

2.2.a) Alle anlæg skal løbende udvikles og indrettes, så de til enhver tid giver dyrene mulighed for at udvise det bredest mulige spektrum af naturlig adfærd.

2.2.b) Eventuel træning skal tage udgangspunkt i dyrenes naturlige adfærd og biologi. Træning skal ske med henblik på at optimere formidling, management eller dyrenes trivsel.

2.2.c) Det er forbudt for publikum at fodre dyrene, undtagen hvor dette sker som led i kontrollerede publikumsaktiviteter.

2.2.d) Aflivning af overskudsdyr er en accepteret metode til regulering af dyrebestanden. For

nærmere information henvises til EAZA's standarder.

2.2.e) Dyrepasningen skal varetages af uddannede dyrepassere eller folk med tilsvarende kvalifikationer. Til varetagelse af dyrebestanden og dyreholdets kvalitet for så vidt angår dyrenes fysiologiske og adfærdsmæssige behov, skal der være en fuldtidsansat biolog eller en person med anden relevant kandidatuddannelse indenfor det naturvidenskabelige hovedområde. Det veterinære management, herunder det løbende tilsyn, skal varetages af en ansat eller fast tilknyttet dyrlæge.

2.2.f) Såfremt et medlem, uagtet af hvilken årsag, ikke længere har en fuldtidsansat biolog, er medlemmet forpligtet til snarest og inden for 6 måneder, at ansætte en ny fuldtidsansat biolog eller anden tilsvarende kvalificeret person, jf. pkt. 2.2.e.

2.2.g) Levende dyr må kun flyttes ud af det zoologiske anlæg, hvis det sker som led i populationsmanagement, avlsprogrammer eller i forbindelse med reel undervisning. Reel undervisning betyder i den sammenhæng undervisning til en afgrænset kendt målgruppe, der har aftalt et undervisningsforløb. I alle tilfælde skal den dyrevelfærdsmæssige ansvarlighed nøje overvejes.

- Det skal sikres, at anskaffelse og forvaltning af dyrebestanden ikke truer de vildtlevende bestande eller deres habitater. For nærmere information henvises til EAZA's standarder.

2.3.a) Dyr fra de zoologiske anlæg må kun udsættes i naturen som led i anerkendte genudsætnings- eller udsætningsprogrammer og skal ske i overensstemmelse med IUCNs retningslinjer (Guidelines for reintroductions and other conservation translocations).

3. Undervisning og formidling

- Der skal formidles til gæster og offentligheden på en sådan måde, at det fremmer interessen og forståelsen for biologi, biodiversitet, naturbevarelse og bæredygtighed.

3.1.a) Det zoologiske anlæg skal have en nedskreven politik vedrørende undervisning og formidling.

3.1.b) Til det zoologiske anlæg skal der være knyttet kvalificeret personale til varetagelse af formidling og undervisning.

3.1.c) Formidlingen skal, hvor det er relevant, gøre opmærksom på funktionen af og formålet med de zoologiske anlæg, deriblandt avlssamarbejder og naturbevarelsesprojekter.

3.1.d) Et udvalg af arter kan bruges til undervisning uden for det zoologiske anlæg. Der forligger en positivliste for hvilke arter, der kan anvendes. Bilag A.

3.1.e) Det er væsentligt at overveje, hvilket signal det sender at håndtere og fremvise vilde dyr udenfor det zoologiske anlæg.

3.1.f) Dyr skal beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe ved brugen uden for det zoologiske anlæg

- Formidling om dyrene skal tage udgangspunkt i dyrenes naturlige adfærd og præsentere udvalgte sider af dyrenes biologi.
- Det zoologiske anlæg skal have særlige formidlingsprogrammer rettet mod børn og unge.

4. **Naturbevarelse**

- De zoologiske anlæg skal deltage aktivt i naturbevarelse og fremme interessen herfor hos de besøgende og i offentligheden.

4.1.a) De zoologiske anlæg skal have en nedskrevet politik vedrørende deltagelse i naturbevarelse.

4.1.b) Den naturbevarende indsats skal løbende evalueres, dokumenteres og offentliggøres.

- De zoologiske anlæg skal så vidt muligt assistere andre naturbevarelsesorganisationer og forskningsinstitutioner i bestræbelserne på at bevare global biodiversitet.
- De zoologiske anlæg skal sikre, at deres aktiviteter og daglige drift ikke truer vildtlevende dyrebestande eller deres habitater.

5. Miljø og bæredygtighed

- Alle aspekter af drift, investeringer, salg og nyanlæg skal udføres med størst mulig hensyntagen til naturbevarelse, miljø og arbejdsmiljø både lokalt og globalt.

5.1.a) Det zoologiske anlæg skal sikre, at miljø- og bæredygtighedsarbejdet bliver formidlet til gæster og offentligheden generelt.

- Det zoologiske anlæg skal have en nedskrevet miljøpolitik, som bør indeholde retningslinjer for blandt andet energiforbrug, brug af materialer og bortskafning af affald, samt udarbejde tilhørende målsætninger.

6. Videnskabeligt arbejde og forskning

- Det zoologiske anlæg skal i videst muligt omfang stille sin dyrestand til rådighed for videnskabelige undersøgelser.

6.1.a) Det zoologiske anlæg skal have en nedskrevet politik vedrørende videnskabeligt arbejde og forskning.

7. Kollegiale forhold

- Medlemsvirksomhederne er forpligtet til at udvise indbyrdes, gensidig loyalitet og kollegial adfærd.

7.1.a) Medlemmer skal i videst muligt omfang assistere hinanden vederlagsfrit.

8. Social ansvarlighed

- Medlemmerne forpligter sig til at udvise social ansvarlighed i forhold til gæster, personale, samarbejdspartnere såvel som samfundet generelt.

8.1.a) Det zoologiske anlæg skal i videst muligt omfang være tilgængeligt for handicappede og tilbyde oplevelser/formidling til grupper med specielle behov.

8.1.b) Medlemmerne skal støtte diverse offentlige/statslige instanser med råd og vejledning og, i muligt omfang, modtage konfiskerede dyr.

8.1.c) Det zoologiske anlæg skal i videst muligt omfang modtage elever og andre ansatte fra andre DAZA-institutioner, således at personerne får mulighed for at opleve forskellige arbejdskulturer og evt. få erfaring inden for områder, den enkelte institution ikke selv kan tilbyde.

- DAZA-medlemmer skal behandle gæster og personale på en sådan måde, at der ikke forekommer diskrimination.

9. PR og markedsføring

- DAZA-medlemmer skal sikre, at der ved brug af dyr i PR- og markedsføringssammenhænge tages maksimalt hensyn til dyrets fysiske, fysiologiske og adfærdsmæssige behov.

9.1.a) De enkelte zoologiske anlæg skal have en nedskrevet politik vedrørende deres brug af dyr i PR- og markedsføringssammenhænge.

9.1.b) Dyr må ikke tages ud fra det zoologiske anlæg i PR og marketingssammenhæng.

- Medlemmerne skal sikre, at indholdet i deres PR- og markedsføringsmateriale medvirker til at skabe respekt om medlemmernes arbejde med dyr og deres involvering i naturbevarelse.

10. Revision

10.1) Disse retningslinjer skal løbende evalueres på bestyrelsesmøder. Ændringsforslag og andre revisioner af de etiske retningslinjer skal vedtages af generalforsamlingen, jf. §4 i foreningens vedtægter.

Godkendt af direktørerne på generalforsamlingen den 15. juni 2022

Bilag A

Alle dyr der tages ud af det zoologiske anlæg skal sikres mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Der skal tages hensyn til, at nogle dyr habitureres lettere til transport og håndtering end andre. Det forudsættes at de enkelte anlæg overholder gældende lovgivning.

Disse arter kan udtages af anlægget til undervisning, da de relativt let vænnes til transport og håndtering:

- Rotte Mus
- Russisk rottesnog Mælkesnog
- Sort kongesnog Kongepyton Afrikansk hussnog
- Asiatisk rottesnog (*Orthriophis taeniurus*) Leopardgekko
- Skægagame Snegleskink Leopard skildpadde
- Græsk/russisk landskildpadde Muslinger
- Søstjerner
- Diverse mindre insektarter f.eks. stor melorm, vandrende pind og rosegren, kakerlak, rosenbiller Tusindben
- Dødningehovedkakerlakker (*Blaberus giganteus*) Hvæsende kakerlakker (*Gromphadorhina portentosa*) Kæmpemelorm (*Zophobas morio*)
- Strandkrabbe Violinkassekrabber Sandkrabber Eremitkrebs Konksnegle Blåmuslinger Hestemuslinger

Der skal tages særligt hensyn til disse arter. Der skal etableres gode muligheder for arter til at gemme sig under transporten (tang, huler, sand ol.):

- Rødspætte Skrubbe Ising Pighvarre Slethvarre Sõtunge Rødtunge Torsk
- Sej Savgylte
- Sortkutling Sortmundet kutling Tangsnarre
- Snippe
- Stor -alm. -lille tangål Havkarusse
- Berggylt Småplettet rødhaj Gopler
- Hummer
- Signalkrebs (*Pacifastacus leniusculus*)

Må kun transporteres i anlæg, der vil kunne godkendes som permanent anlæg for arten:

- Rødknæet fugledderkop Farvefrøer
- Kejserskorpion (*Pandinus imperator*) Sønemoner Dødningehåndskoraller